

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Deformis. Ex Sidonio Apollinari epist. 13. lib. 3. Hic author sensibus
ingeniosius, stylo præfractor. Descriptio XXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

ORNATUS MULIEBRIS.

D. Gregor. Nazianz oratio II.

Descriptio XXVIII.

ΟΥ χρυσός ἐκείνῳ ἐκόσμησεν τέχνη
 πονηθεὶς εἰς κάλλος περισσῶς, οὐδ' ἐμυ-
 νδαὶ πλοκαμίδες διαφανόμεναι τε καὶ
 ὑποφανόμεναι, καὶ βοσρῶν ἑλικες, καὶ ἑ-
 φίσματα συγκροτούντων τὴν τιμίαν κεφα-
 λὴν ἀτιμώτατα, οὐδ' ἐδόντες περιέρβου-
 καὶ διαφανῆς πωλοτέλετα, οὐ λείδων ἀνγῶν καὶ
 χάριτες χρυσοῦσσι τ' ἡψησίον ἀέρα, καὶ τὰς
 μορφὰς περιλάμπασσαι, οὐ ζωγράφων τέχνας,
 καὶ γοητεύματα, καὶ τὸ εὐώνιον χυλὸς, καὶ
 ἡ κάτωθεν πλάσῃ ἀντιδημιουργίᾳ, καὶ ἡ
 ταχρότητι τὰ τῷ θεῷ πλάσμα. ἑπιβέλαις
 χρώμασι, καὶ διὰ τῆς τιμῆς ἀσχόνωρι, καὶ
 προτιθεὶς τὴν θείαν μορφήν ἐπ' αἰὼν πορνικῶ-
 λήχνης ὀμωσιμῶ, ἵνα κλέψῃ τὸ νόθον κάλλος.
 τὴν φυσικὴν εἰκόνα τῆς μετέωρου θεῶ, καὶ ὡς μέλ-
 λουσι.

NON illam aurum arte ad eximiam pul-
 chritudinem elaboratum ornauit, non
 flauæ comæ, tum apparentes, tum sub-
 lucentes, non crinium nodi, & imposture
 pretiosum caput, summa cum infamia sce-
 nam efficientium, non circumfluentis, & pel-
 lucidæ vestis magnificentia, non lapidum
 splendores, & gratiæ propinquum aerem co-
 lorantes, ac formam lumine circumfunden-
 tes, non pictorum artes, & præstigîa, ac &
 vilis, & paruo constans pulchritudo, terre-
 nusque fictor, in contrarium fabricans, insi-
 diosisque coloribus Dei figmentum obdu-
 cens, & per honorem infamiam inurens, ac
 diuinam formam meretricium procacibus o-
 culis idolum proponens, vt adulterina pul-
 chritudo naturalem imaginem,
 quæ Deo, ac futuro æuo
 seruetur, surri-
 piat.

DEFORMIS.

Ex Sidonio Apollinari epist. 13. lib. 3.

Hic author sensibus ingeniosus, stylo præfractor.

Descriptio XXIX.

ENimicro ille sordidior est, atque defor-
 mior cadauere rogati, quod si eibus ad-
 motis, semicom bustum, moxque sidente
 strue roturium deuolutum, reddere pyra-
 iam fastidiosus pollinctor exhorret. Præ-
 ter hæc, lumina gerit idem lumine ca-
 rentia, quæ stygiæ vice paludis voluunt la-
 chrymas pertenebras. Gerit & aures imma-
 nitate barrinas, quarum fistulam biforem pel-
 lis vlcerosâ circumuenit saxeis nodis, & to-
 fosis humore verrucis. Portat & nasum, qui-
 cum sit amplus in foraminibus, & strictus in
 spina, sic patet horrore, quod angustatur ol-
 factui. Præterdit os etiam labris plumbeum,

ristu ferinum, gingiuis purulentum, denti-
 bus buxeum, quod spurcat frequenter exha-
 latus è concauo molarium computrescenti-
 um mephiticus odor, quem supercumulat ef-
 culenta ructatio, de dapibus hesternis, & re-
 dundantium sentina cænarum. Promit &
 frontem, quæ foedissimo gestu cutem plicat,
 supercilia verò distendit.

Nutrit & barbam, quæ iam senecture ca-
 nescens, sit tamen morbo nigra Syllano. To-
 ta denique est misero facies ita pallida, ve-
 luti per horas vmbis mœrificata laruali-
 bus.

Tacco relictam sui molem vinctam poda-
 gra,

Vuu 3

gra,

grā, pinguedine solutam. Taceo cerebrum crebra vibice peraratum, quod parum amplius tegi constat capillis, quam cicatricibus. Taceo pro breuitate ceruicis occipiti supinato scapularum adherere confinia. Taceo quia decidit honor humeris, decor brachijs, robur lacertis.

Taceo manus chiragricas, vinctis caraplastatum pannis, tanquam caestibus inuolutas: taceo, quod alaxum specubus hircosis, atque accescentibus latera captiua vallatus, nares

circumfidentium ventilata duplicis, An sancti peste funestat.

HAētenu de corporum imaginibus, nunc animorum simulachra videamus, quae maximè apparent in motibus, & affectibus. Extant in eo genere characteres Theophrasti, prudenter, & ingeniosè conscripsi, è cuius, & ceterorum antiquorum sensibus, multos χαρακτήρας expressi, & latinitate, non vt interpres, sed vt orator donauit.

VIRTUS, ET VOLUPTAS.

Philostratus, in Apollonio.

Descriptio XXX:

Hἢ χρυσῶ τε κατεσκευασμένη, καὶ ὀφθαλμοῖς, ἐδῆτι τε ἀλιπορφύρω, καὶ παρρησίας, καὶ χαίτης ἀναπλοκάμης, καὶ χρυσῶν ὀφθαλμῶν ὀμμάτων ἐστὶ δὲ αὐτῆ, καὶ χρυσῶν πέδιλων, γέγραπται γὰρ, καὶ τῶ ἐὺθέσσα: ἢ δὲ αὐτὴ πεπονηκία ἢ προσφερῆς, ἄρα καὶ ἰδρώσα, καὶ ἰδρῶσιν ἀποκρινόμενῃ κόσμημα, καὶ ἀνυπόδητον ἢ ἀρετῆ, καὶ λιτῆ τῆν ἐδῆτα, καὶ γυμνῆ δὲ ἀνὲρ φέρνεται, εἰ μὴ ἐγίνωσκα τὸ ἐν δηλείας εὐσχημορ.

ERAΤ autem hæc quidem auro, monilibusque ornata, veste insuper purpurea, & oris pulchritudine nitens, comas præterea discriminatas, & varijs nodis alligata, & pictis supercilijs fulgens; aureos quoque calceos gestans, tumido incessu huic insultabat. Altera verò labore fessæ similis, aspectu horrida, macie quoque, & squalore confecta, nudis etiam pedibus, & simplici veste amicta, vt nuda etiam proditura, nisi quod in feminis decorum est, agnouisset.

ADVLATOR.

Expressus ex Athen. lib. 6. & alijs historicorum sensibus, nostro verò stylo donatus.

Descriptio XXXI.

Ascipite, iam quid ille turpiter, & luxuriosè fecerit in Malthinum (melius Malthinam dixerò) vitum diuitem, sed improbum, quem suum Alexandrum, imò Tozem solet appellare. Iacebat adolescens vino marcidus, in lectulo, qui (vt fert delicatorum ingenium) tumebat pluma, collucebat auro, flagrabat purpura. Duo cum isto adulatores hominem circumstant, in eum plusquā deceret, officiosi, nequissimo genere leuitatis: vnus pedes lydio, hoc est, delicatiss-

fimo panniculo impositos mollissimè titillabat, & identidem demissa ceruice suauiter osculabatur, dignos exclamans pedes, qui suis vestigijs rosas funderent, lactis, & mellis fontes aperirent. Alter manum propendentem è lectulo, & languidè, vt fit ab ebrijs demissam lenissimè demulcebat; δειὺ χάρη, Græcula assentatione frequenter appellans. Tertius, qui nemini in hac nequitia cedere volebat, diffusos per lacteam ceruicem cincinnos, sinistrâ lenibat manu, dextrâ stibellum tenens, ex mirifico caudæ pauoninæ choriagio constatum abigebat muscas, ne quæ in domini caput inuolarent: sed tam bonus custos esse non potuit, quin vna, vt est bestiolarū importunissimum genus, ad corpus vsque iacentis penetraret: tum indignè factum clamant omnes, & queruntur impudentissimas esse